

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 61/14

Λουξεμβούργο, 10 Απριλίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-190/12
Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company κατά Dyrektor
Izby Skarbowej w Bydgoszczy

Ένα κράτος μέλος δεν δύναται να αποκλείει από φορολογική απαλλαγή τα μερίσματα που καταβάλλουν εγκατεστημένες σε αυτό εταιρίες σε οργανισμό επενδύσεων εγκατεστημένο σε τρίτο κράτος στην περίπτωση που ισχύει μεταξύ των δύο αυτών κρατών υποχρέωση αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής

Εναπόκειται όμως στο εθνικό δικαστήριο να εξετάσει αν ο συμβατικός μηχανισμός ανταλλαγής πληροφοριών καθιστά δυνατή την εκ μέρους των φορολογικών αρχών επαλήθευση των πληροφοριακών στοιχείων που υποβάλλει ο οργανισμός επενδύσεων

Στην Πολωνία, ο νόμος για τον φόρο εταιριών¹ προβλέπει την απαλλαγή των οργανισμών επενδύσεων από τον φόρο. Προκειμένου όμως να τύχουν της απαλλαγής, οι οργανισμοί αυτοί πρέπει να εδρεύουν στο πολωνικό έδαφος.

Ο Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, που είναι αμερικανικός οργανισμός επενδύσεων η δραστηριότητα του οποίου συνίσταται μεταξύ άλλων στην απόκτηση συμμετοχών σε πολωνικές εταιρίες, ζήτησε το 2010 από την πολωνική φορολογική αρχή την επιστροφή επιπλέον ποσού το οποίο καταβλήθηκε έναντι του κατ' αποκοπήν φόρου εταιριών για τις χρήσεις 2005 και 2006. Ο φόρος αυτός είχε υπολογιστεί με συντελεστή 15 % επί των μερισμάτων που είχαν καταβάλει στον εν λόγω οργανισμό εταιρίες εγκατεστημένες στην Πολωνία.

Δεδομένου ότι η αίτηση αυτή απορρίφθηκε, ο οργανισμός επενδύσεων προσέφυγε ενώπιον του Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy (διοικητικό δικαστήριο του Βοεβοδάτου του Bydgoszcz, Πολωνία). Το δικαστήριο αυτό ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε εθνική φορολογική νομοθεσία δυνάμει της οποίας δεν μπορούν να τύχουν φορολογικής απαλλαγής τα μερίσματα που καταβάλλουν εγκατεστημένες σε αυτό το κράτος μέλος εταιρίες σε οργανισμό επενδύσεων εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο κρίνει κατ' αρχάς ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων έχει εφαρμογή σε περιπτώσεις κατά τις οποίες βάσει της εθνικής φορολογικής νομοθεσίας δεν τυγχάνουν φορολογικής απαλλαγής τα μερίσματα που καταβάλλουν εγκατεστημένες σε κράτος μέλος εταιρίες σε οργανισμό επενδύσεων εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα, ενώ τέτοια απαλλαγή ισχύει για τους οργανισμούς επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι στο εν λόγω κράτος μέλος. Στη συνέχεια, εκτιμά ότι διαφορά στη φορολογική μεταχείριση των μερισμάτων μεταξύ των ημεδαπών και των αλλοδαπών οργανισμών επενδύσεων μπορεί να αποτρέψει, αφενός, την απόκτηση συμμετοχών σε εταιρίες εγκατεστημένες στην Πολωνία από τους οργανισμούς επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα και, αφετέρου, την απόκτηση από τους επενδυτές που κατοικούν στο κράτος μέλος αυτό μεριδίων σε αλλοδαπούς οργανισμούς επενδύσεων.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ως προς το σημείο αυτό ότι η διάταξη της Συνθήκης² δυνάμει της οποίας τα κράτη μέλη μπορούν να διακρίνουν μεταξύ φορολογουμένων που δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση όσον αφορά την κατοικία τους ή τον τόπο όπου είναι επενδεδυμένα τα κεφάλαιά τους αποτελεί παρέκκλιση από τη θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων και, άρα, χρήζει στενής ερμηνείας. Τονίζει ότι, προκειμένου μια εθνική φορολογική ρύθμιση όπως αυτή της

¹ Όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, ήτοι το 2005 και το 2006.

² Άρθρο 65 ΣΛΕΕ.

κύριας δίκης να μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνη με τις διατάξεις της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, πρέπει η διαφορετική μεταχείριση να αφορά καταστάσεις που δεν είναι αντικειμενικώς συγκρίσιμες ή να δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι, υπό το πρίσμα φορολογικής νομοθεσίας, κατά την οποία κύριο κριτήριο διακρίσεως αποτελεί ο τόπος της έδρας των οργανισμών επενδύσεων και η οποία εξαρτά από το γεγονός αυτό την παρακράτηση ή μη φόρου στην πηγή επί των μερισμάτων που καταβάλλουν οι πολωνικές εταιρίες, **η κατάσταση των οργανισμών επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες είναι από αντικειμενικής απόψεως συγκρίσιμη με την κατάσταση των οργανισμών επενδύσεων που εδρεύουν στο πολωνικό έδαφος.**

Όσον αφορά την ανάγκη διασφάλισης της αποτελεσματικότητας των φορολογικών ελέγχων, το Δικαστήριο κρίνει ότι ο δικαιολογητικός λόγος αυτός μπορεί να γίνει δεκτός μόνο στην περίπτωση που ρύθμιση κράτους μέλους εξαρτά τη χορήγηση φορολογικού πλεονεκτήματος από προϋποθέσεις των οποίων η συνδρομή μπορεί να διαπιστωθεί μόνο διά της λήψεως πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές τρίτου κράτους, λόγω δε της ελλείψεως συμβατικής υποχρεώσεως του τρίτου αυτού κράτους για την παροχή πληροφοριών, αποδεικνύεται αδύνατη η λήψη πληροφοριών από το εν λόγω κράτος. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, υφίσταται κανονιστικό πλαίσιο αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής³ μεταξύ της Πολωνίας και των Ηνωμένων Πολιτειών το οποίο καθιστά δυνατή την ανταλλαγή των απαιτούμενων πληροφοριών για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας. Εναπόκειται εντούτοις στο εθνικό δικαστήριο να εξετάσει εάν οι συμβατικές αυτές υποχρεώσεις μπορούν όντως να καταστήσουν δυνατή την εκ μέρους των πολωνικών φορολογικών αρχών επαλήθευση, κατά περίπτωση, των πληροφοριακών στοιχείων που υποβάλλουν οι εγκατεστημένοι στο έδαφος των Ηνωμένων Πολιτειών οργανισμοί επενδύσεων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν αυτοί λειτουργούν βάσει ρυθμιστικού πλαισίου αντίστοιχου προς εκείνο της Ένωσης.

Όσον αφορά την ανάγκη διατηρήσεως της συνοχής του φορολογικού συστήματος, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, προκειμένου να ευδοκιμήσει επιχείρημα στηριζόμενο σε αυτόν τον δικαιολογητικό λόγο, πρέπει να διαπιστώνεται η ύπαρξη άμεσου συνδέσμου μεταξύ του συγκεκριμένου φορολογικού πλεονεκτήματος και της αντισταθμίσεώς του από συγκεκριμένη φορολογική επιβάρυνση. Η δε αμεσότητα του συνδέσμου αυτού πρέπει να εκτιμάται βάσει του σκοπού της επίμαχης ρυθμίσεως. Ελλείψει, όμως, τέτοιου άμεσου συνδέσμου, δεν είναι δυνατόν να δικαιολογηθεί η εθνική πολωνική νομοθεσία από την ανάγκη διατηρήσεως της συνοχής του φορολογικού συστήματος.

Όσον αφορά την ανάγκη διατηρήσεως της κατανομής της φορολογικής εξουσίας και διασφάλισης των φορολογικών εσόδων, το Δικαστήριο τονίζει ότι, εφόσον το κράτος μέλος επέλεξε να μη φορολογήσει τους ημεδαπούς οργανισμούς επενδύσεων που εισπράττουν μερίσματα ημεδαπής προελεύσεως, δεν μπορεί να επικαλεσθεί την ανάγκη εξασφάλισης της ισόρροπης κατανομής της εξουσίας φορολόγησεως μεταξύ των κρατών μελών για να δικαιολογήσει τη φορολόγηση των αλλοδαπών οργανισμών επενδύσεων που αποκτούν τέτοια εισοδήματα. Εξάλλου, η έλλειψη αμοιβαιότητας στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών και των τρίτων κρατών δεν δικαιολογεί περιορισμό στην κίνηση κεφαλαίων μεταξύ των κρατών αυτών. Ομοίως, η μείωση των φορολογικών εσόδων δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτακτικός λόγος γενικού συμφέροντος δυνάμενος να δικαιολογήσει τέτοιο περιορισμό.

Τέλος, **το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα της Πολωνικής Κυβερνήσεως για περιορισμό των διαχρονικών αποτελεσμάτων της αποφάσεώς του.** Υπενθυμίζει συναφώς ότι οι δημοσιονομικές συνέπειες που θα μπορούσε να έχει για κράτος μέλος απόφαση εκδοθείσα επί προδικαστικής παραπομπής δεν δικαιολογούν, αφ' εαυτών, τον περιορισμό των διαχρονικών αποτελεσμάτων ορισμένης αποφάσεως.

³ Πρόκειται ιδίως για τη Σύμβαση του 1974 μεταξύ της Πολωνίας και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, περί αποτροπής της διπλής φορολογίας και περί αποτροπής της φοροαποφυγής, καθώς και για τη Σύμβαση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582